

PIRMINĖ TEISINĖ PAGALBA

100 proc. apmokama valstybės neatsižvelgiant į turtinę padėtį.

Kas teikia?

Savivaldybė pagal fizinio asmens deklaruotą arba faktinę gyvenamąją vietą.
Kontaktinius duomenis rasite vietos savivaldybių interneto svetainėse arba teiraukitės savivaldybės priimamajame.

ANTRINĖ TEISINĖ PAGALBA

1–2 byloje teikiama 100 proc., 3–4 byloje – 50 proc. valstybės finansuojama pagalba, jeigu jūsų pajamos ir turtas neviršija I lygio arba patenkate į sąrašą asmenų, kuriems pagalba teikiama neatsižvelgiant į turimą turtą ir pajamas.
1–2 byloje teikiama 50 proc., 3–4 byloje – 25 proc. valstybės finansuojama pagalba, jeigu jūsų pajamos ir turtas neviršija II lygio.

Kas teikia?

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS TARNYBA

Odminių g. 3, 01122 Vilnius, tel. 8 700 00 211
teisinepagalba@vgtpt.lt

KAUNO SKYRIUS Kęstučio g. 21, 44320 Kaunas
Tel. 8 700 00 177, faksas 8 700 35 006
kaunoskyrius@vgtpt.lt

KLAIPĖDOS SKYRIUS Vilties g. 10, 92231 Klaipėda
Tel. 8 700 00 191, faksas 8 700 35 007
klaipedoskyrius@vgtpt.lt

ŠIAULIŲ SKYRIUS Vasario 16-osios g. 49, 76296 Šiauliai
Tel. 8 700 00 214, faksas 8 700 35 009
siauliuskyrius@vgtpt.lt

PANEVĖŽIO SKYRIUS Klaipėdos g. 72, 35194 Panevėžys
Tel. 8 700 35 502, faksas 8 700 35 008
panevezioskyrius@vgtpt.lt

Kas gali gauti pirminę ir antrinę teisinę pagalbą?

- Lietuvos Respublikos piliečiai;
- ES valstybių narių piliečiai;
- teisėtai gyvenantys Lietuvoje ar kitoje ES valstybėje narėje asmenys;
- asmenys, turintys teisę gauti pagalbą pagal LR tarptautines sutartis.

KREIPKIS IR GAUK NEMOKAMĄ TEISINĘ PAGALBĄ

Valstybės garantuojama teisinė pagalba, kurią finansuoja valstybė, susideda iš **Pirminės teisinės pagalbos** ir **Antrinės teisinės pagalbos**.

Pirminė teisinė pagalba teikiama kiekvienoje šalies savivaldybėje, čia žmonės konsultuojami teisinėmis temomis. Konsultacijomis gali pasinaudoti visi, neatsižvelgiant į turto ir pajamų lygį – kiekvienas gali gauti nemokamą vienos valandos konsultaciją kiekvienu jam rūpimu klausimu.

Antrinė teisinė pagalba Lietuvoje teikiama nuo 1995-ųjų metų. Jos teikimą administruoja Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, kurios steigėjas yra Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

Valstybėje sudarytos sąlygos lygiai vienodai siekti teisingumo ir tiems žmonėms, kurie gauna nedideles pajamas ir neturi turto – bylinėjimosi ir advokato paslaugų išlaidas tokiais atvejais padengia valstybė. Todėl, kuomet prireikia teisinių paslaugų, reikėtų kreiptis į Tarnybą ir teirautis, ar yra galimybė gauti nemokamą teisinę pagalbą. Siekiama, kad valstybės garantuojama teisinė pagalba taptų prieinama vis didesiam žmonių ratui.

VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA

FINANSUOJA VALSTYBĖ

PIRMINĖ TEISINĖ PAGALBA:

- teisinė informacija ir konsultacijos;
- dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, rengimas;
- pagalba, kaip spręsti ginčą ne teismo tvarka, ir taikos sutarties parengimas.

ANTRINĖ TEISINĖ PAGALBA CIVILINĖSE, ADMINISTRACINĖSE IR BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE:

- procesinių dokumentų rengimas;
- advokato gynyba arba atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą;
- atstovavimas išankstinio ginčo sprendimo ne teisme atveju, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas;
- atleidimas nuo žyminio mokesčio mokėjimo;
- kitų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas.

ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKA

Kokius dokumentus turite pateikti tarnybai?

1. Nustatytos formos prašymą (padeda užpildyti pirminės teisinės pagalbos specialistas).
2. Dokumentus, pagrindžiančius reikalavimą.
3. Dokumentus, įrodančius teisę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą:
 - 3.1 metinę gyventojų (šeimų) turto deklaraciją antrinei teisei pagalbai gauti (padeda užpildyti pirminės teisinės pagalbos specialistas)
 - 3.2 arba dokumentus, pagrindžiančius Jūsų priklausymą grupei asmenų, kuriems pagalba teikiama neatsižvelgiant į turtą ir pajamas.

Per kiek laiko priimamas sprendimas?

Tarnyba priima sprendimą per 5 darbo dienas nuo kreipimosi ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Gavę teigiamą sprendimą, turite susisiekti su paskirtu advokatu.

Kaip parenkamas advokatas?

- Galite pasirinkti advokatą iš Tarnybos pateikto sąrašo.
- Galite pasirinkti bet kurį kitą Jums priimtina advokatą, jeigu advokatas raštu sutinka atstovauti Jums konkrečioje byloje.
- Jeigu nepasirinksite advokato, Tarnyba parinks iš turimo sąrašo.

Asmenims teikiama antrinė teisinė pagalba, jeigu jų metinis turtas ir pajamos neviršija nustatytų lygių.

Išlaidos 1–2 byloje apmokamos 100 proc.,

3–4 byloje – 50 proc. išlaidų, jeigu:

asmens metinės pajamos neviršija 10 MMA* (už asmenį) + 3,75 MMA už kiekvieną išlaikytinį ir Turtas neviršija 1 turto vertės normatyvo dydžio arba patenkate į sąrašą asmenų, kuriems pagalba teikiama neatsižvelgiant į turimą turtą ir pajamas.

Išlaidos 1–2 byloje apmokamos 50 proc.,

3–4 byloje – 25 proc. išlaidų, jeigu:

asmens metinės pajamos neviršija 15 MMA* (už asmenį) + 5,5 MMA už kiekvieną išlaikytinį ir Turtas neviršija 1,5 turto vertės normatyvo dydžio.

Asmenys, turintys teisę gauti antrinę teisinę pagalbą, neatsižvelgiant į jų turtą ir pajamas:

- nukentėjusieji, pageidaujantys gauti nusikaltimu padarytos žalos atlyginimą;
- asmenys, turintys teisę į socialinę pašalpą;
- asmenys, valstybės išlaikomi stacionariose globos įstaigose;
- asmenys, turintys sunkų neįgalumą arba pripažinti nedarbingais;
- senatvės pensininkai, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis;
- šių asmenų globėjai, kai pagalba reikalinga globotinio teisėms ir interesams atstovauti bei ginti;
- asmenys, dėl objektyvių priežasčių negalintys disponuoti savo turtu ir lėšomis;
- asmenys, kai sprendžiami jų priverstinio hospitalizavimo ir gydymo bei izoliavimo, priverstinio hospitalizavimo ir gydymo bei izoliavimo pratęsimo klausimai;
- jų globėjai (rūpintojai), kai teisinė pagalba reikalinga globotinio (rūpintinio) teisėms ir interesams atstovauti;
- skolininkai vykdymo procese, kai išieškoma iš paskutinio gyvenamojo būsto, kuriame jie gyvena;
- nepilnamečių vaikų, kai sprendžiamas jų iškeldinimo klausimas, tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą;
- nepilnamečiai vaikai, kai įstatymų nustatytais atvejais jie savarankiškai kreipiasi į teismą dėl savo teisių ar įstatymų saugomų interesų gynimo, išskyrus sudariusius santuoką ar teismo pripažintus visiškai veiksniais (emancipuotais);
- nepilnamečiai vaikai, nukentėję nuo nusikalstamų veikų, kuriose įgaliotojo atstovo dalyvavimas būtinas;
- asmenys, kuriuos prašoma pripažinti neveiksniais;
- neveiksniais pripažinti asmenys bylose dėl globos, dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo bei neveiksnaus asmens pripažinimo veiksniu ar ribotai veiksniu;
- asmenys bylose dėl gimimo registravimo;
- asmenys bylose dėl neteisėtai išvežto ar laikomo vaiko grąžinimo pagal 1980-10-25 Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų;
- kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

Kokių išlaidų valstybė neapmoka?

- Išlaidų, kurias teismas priteisia iš pralaimėjusios šalies šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, atlyginimas;
- skolininko patirtų vykdymo proceso išlaidų.

Antrinė teisinė pagalba neteikiama, jeigu:

- reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti;
- atstovavimas byloje yra neperspektyvus;
- kreipiamasi dėl neturtinės žalos, susijusios su garbės ir orumo gynimu, tačiau nepatirta turtinė žala;
- prašymas susijęs su ūkine komercine veikla ar savarankiška profesine veikla;
- galima gauti reikiamas teises paslaugas nesinaudojant valstybės garantuojama teisine pagalba;
- kreipiamasi ne dėl savo teisių pažeidimo, išskyrus atstovavimo pagal įstatymą atvejus;
- reikalavimas, dėl kurio kreipiamasi, asmeniui buvo perleistas, siekiant gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą;
- jei piktnaudžiaujama valstybės garantuojama teisine pagalba, savo materialiosiomis ar procesinėmis teisėmis;
- jei nesutinkama apmokėti nustatytos antrinės teisinės pagalbos išlaidų dalies;
- jei antrinės teisinės pagalbos išlaidos viršytų turtinių reikalavimų dydį;
- jeigu iki nurodyto termino neapmokėtos nustatytos antrinės teisinės pagalbos išlaidos arba jų dalis už anksčiau teiktą pagalbą;
- jeigu galima savarankiškai, be advokato pagalbos, įgyvendinti arba apginti savo teises ar įstatymų saugomus interesus;
- jeigu pagalba teikiama daugiau kaip 3 byloje;
- jei per tarnybos nustatytą terminą nepateikti visi reikalingi dokumentai;
- jeigu taikomojo tarpininkavimo metu sudaryta taikos sutartis nebuvo pateikta teismui tvirtinti.

*(MMA – LR Vyriausybės nustatyta minimali mėnesinė alga. Nuo 2016 m. liepos 1 d. MMA = 380 EUR).